

Trag Biljke NEDELJNIK #058 - Pripreme za setvu decembarskog rasadnika

Datum: 24. November

NAPOMENA pre čitanja:

Pošto je Nedeljnik dugačak, da biste videli celi tekst kliknite na opciju "**Prikaži celi Nedeljnik**" koja se nalazi iznad ovog naslova i otvoriće vam celi Nedeljnik. Istu opciju imate i na kraju teksta.

Zaista mi treba da kad izgovorim Beatrice ljudi odmah pomisle na Raj kao sinonim ili bar na esenciju ljubavi.

Kratak sadržaj;

Nadin kutak

Projekat bašte sa primorskom klimom

Kako da izračunate ukupan broj sadnica?

Zone u bašti

Pripremite se za decembarski rasadnik

Podsetnik na rokove

Obaveštenje o novim ponudama

Jeste li primetili da vam se ljudi često obraćaju u negativnoj konotaciji?

Na primer radije biraju da kažu neće ti uspeti, ne smeš da upotrebiš, ne valja to kako radiš, ... U pozadini se kriju strahovi i gordost.

I mene su plašili kao što i vas danas plaše. Samo što je moje strahove rešila znatiželja. Kada mi neko kaže da mi neće uspeti, ili da nešto nipošto ne smem da upotrebim, prvo mu postavim pitanje: **da li je to tvoje lično iskustvo? Jer, vrlo često nije.**

Nakon toga obavezno probam da bih se uverila vlastitim iskustvom.

Danas želim da pišem o zelenim ovojnicama oraha, lišću oraha i preparatu o orahovih ljuski jer sam videla mnogo komentara o juglonu. Naravno, to su sve negativne konotacije.

Pitam se često zašto ljudi ne posmatraju prirodu, pa i same orahe. Onoliki džin naraste i pored toliko juglona oko njega.

Pre nego što smo snimili epizode o upotrebi oraha ja sam već nekoliko godina unazad istraživala orah iz perspektive ljudskog straha. Htela sam da "opravdam ljude" i da juglon "uhvatim na delu".

Ove sezone na tri gredice u zimskoj zoni primenjivala sam organski otpad oraha. Naravno, radi se o perma modelima. Jedna je malčirana zelenim ovojnica oraha, druga je tretirana preparatom od ljuski oraha, a treća je nadograđena orahovim lišćem.

Zaključujem da na sve tri gredice nema puževa jer oni ne vole kontakt s juglonom.

Dalje zaključujem da su gredice jednako bujne kao u ostalim delovima zimske zone. Ne vidim inhibiciju rasta.

Otpad oraha primenjujem od jula i dovoljno je vremena da se pokaže neka inhibicija rasta.

Ali nema je i šta ćemo sada?

Moja uloga nije da vas oslobodim strahova, već da vas inspirišem kako biste se sami oslobodili. I danas ne morate čak ni meni da verujete već želim da vas podstaknem da i sami eksperimentišete.

Mene nisu uspeli da posvađaju sa vlastitim resursima.

Koordinator: Goran Pivašević

Direktor: Jovan Banović

Jutjub: Sanja i Jan Rakić, Jovan Banović, Goran Pivašević

Instagram: Katarina Kremenović

Tik Tok: Jovan Banović

FB stranica: Jovan Banović, Goran Pivašević

Administratori platforme: Nada Radinić, Marko Petković, Gordana Bojanić, Mia Božić, Jasmina Nenadić, Sabina Kovačić, Nina Martinović

Autor edukativnog programa, video materijala i tekstova sam ja Biljka.

Trag Biljke je jedna od retkih samoodrživih i međunarodnih platformi koja povezuje 30 zemalja, 694 gradova.

Srce kao svila

Duša kao paučina

A kad hoda, svet mora da šapuće...

Istražujem već izvesno vreme kako se desilo da su hibridni kukuruzi zamenili domaće, autohtone i nasledne sorte u ovom mom selu.

Na pitanje kada su se uveli hibridi u proizvodnju rečeno mi je da se to desilo 1970-1971. godine.

Na pitanje da li su pre toga hranili stoku sa dovoljno kukuruza odgovor je bio da je tada bilo i više stoke, a da su proizvodili dovoljno hrane za nju.

Na pitanje zašto su uveli hibride koji su ih bacili u "ropstvo" jer se semenski materijal kupuje svake godine za razliku od domaćih sorti koje su nasledne, odgovor je bio da su to svi radili, a sami kukuruzi bili krupni i lepi.

Na pitanje koliko je bio veći prinos hibrida u odnosu na domaće sorte, odgovor je bio 30-40%.

Na pitanje da li se to isplatilo odgovor je bio da nije jer su svake godine morali da kupuju semenski materijal.

Dakle, autohtone sorte su hranile stoku. Hrane je bilo dovoljno. Stoke je bilo i više. Autohtone sorte su zamenjene hibridima, a čuvaju ih samo entuzijasti i oni koji ih sade da bi imali ukusnu sortu za jelo, dok stoka jede i dalje hibride.

Stare sorte mogu da hrane svet bez obzira što je to osnovni alibi svih hemijskih lobista, ali i onih koji se kriju iza uloge čuvara starih sorti iako u njih ne veruju.

A ovo se reflektuje na sve sfere poljoprivrede jer nam i domaće rase stoke nestaju ruku pod ruku sa sortama.

Istina, za propast smo sami krivi.

NADIN KUTAK

Piše: Nada Radinić

Nakon što je Zagrebačka gora već danima romantično bijela, konačno je i kod mene pao snijeg. U sebi mu se uvijek veselim kao dok sam bila dijete. U ovom dijelu grada gdje živim, donekle okružena prirodom, sa snijegom uvijek padne i neka posebna tišina. Ta tišina nekako sve omekša - i zvukove i vizuru okoline.

Ne gledamo svi na snijeg jednako. Nekima je problem i teret, a nekima blagoslov, ovisno o životnim prilikama, što je sasvim razumljivo. No, gledajući iz kuta nas vrtlara, snijeg je često podcijenjen i promatra se kao „problem“, pa čak i među mnogim biovrtlarima. U pitanju je samo neinformiranost. Zapravo se radi o jednom od najkorisnijih prirodnih resursa koji nam stoje na raspolaganju jer je istovremeno besplatan, blag i savršeno uklopljen u prirodni ritam tla.

Osim što je ukras zime, snijeg je jedan od najvrjednijih pomagača koje priroda nudi. Pahulja po pahulja gradi savršeni sustav zaštite biljkama i tlu. Snježni pokrivač zarobljava sloj zraka uz tlo, stvarajući prirodnu „dekicu“ koja štiti korijen biljaka od iznenadnih promjena temperature.

Za razliku od jakih kiša koje zbijaju tlo, snijeg se topi postupno, omogućujući mikroorganizmima i gljivicama da obavljaju svoj usporeni zimski rad bez stresa i naglih poremećaja. To je najnježniji oblik zimske hidracije tla.

Snježni pokrivač djeluje kao malč - smanjuje isušivanje i štiti gornje slojeve tla od erozije.

Može nam poslužiti i kao dobar indikator toplih i hladnih dijelova vrta i voćnjaka: mjesta gdje se snijeg najprije otopi, označavaju tople zone pogodne za raniju sjetvu i sadnju, dok mjesta na kojima se snijeg najduže zadržava predstavljaju hladne džepove u tlu.

I na kraju - ono najvažnije: bez snijega nema ni snjegovića, ❄️ a to je meni ipak najvažniji razlog da još uvijek volim snijeg.

Na mom blogu vas čeka novi dio knjige „Korovi - čuvari vrta“ koju smo počeli čitati u prošlom kutku, a također i još recepata iz kuharice sestre Nikoline, pa kliknite na ovaj link i za sekundu ste tamo: [Nadin-kutak-58](#)

Lijep pozdrav!

PROJEKAT BAŠTE SA PRIMORSKOM KLIMOM

Bašta na primorskoj klimi je specifična po mnogo čemu, ali pre svega po nedostatku mraza.

Ako ga i ima vrlo je blag, a temperature i u zimskom periodu nisu niske. Ono što ima bašta na primorskoj klimi jesu jake bure koje i te kako znaju da unište biljke.

Sam program za Primorje sastoji se od posebne dinamike rada.

Početak nije u proleće kako to inače jeste u drugim klimama, već je početak upravo od jesenje zone kada baštovani intenzivno rade sve do aprila.

Tada se ubacuju sve biljke iz rasadnika i baštovani „idu na ferije“ do avgusta. Ovu klimatsku zonu prate jako visoke temperature, nedostatak padavina, nedostatak vode usled turističke sezone.

Zato je cilj programa da se sve kulture u baštu ubacuju ranije, a da se ubacuje sadnica koja je zrela, čvrsta i spremna da podnese ekstreme.

Na primer, paradajz se ubacuje odmah krajem marta ili početkom aprila kako bi do visokih temperatura koje često kreću već u maju, razvio čvrst koren što mu i omogućava da podnosi dobro visoke temperature.

Smena kultura u ovom programu definisana je kalendarima, a ograničena klimom koja ne obezbeđuju uslove za letnju smenu kultura.

Kada sam primila prve baštovane sa primorja na program puno sam učila u praksi postavljajući bašte na svakom ostrvu i svakom primorskom gradu u Hrvatskoj i Crnoj Gori.

Kasnije smo postavili bašte na još ekstremnijim klimatskim zonama pa je samim tim i iskustvo veće.

Tokom rada s baštovanima sa primorja primetila sam da se ovde rade ključne greške.

Ubacuju se u gredice male sadnice, mnogo iza rokova, pa su u skladu s tim i rezultati lošiji, a same biljke prolaze veliki stres kroz letnji period.

Projekat bašte za primorsku klimu je završen i već je u prodaji.

Kao i prethodni Projekat u pitanju je **gotovo rešenje** u kome su smeštene sve najvažnije informacije koje su vam potrebne kako biste imali uspešnu baštu koja plodonosi tokom cele godine.

Prilagođen je potrebama zauzetog čoveka koji zbog nedostatka vremena ne može da istražuje, zapisuje ili uči.

U pitanju je jasno zonirana bašta, postavlja se u koracima kroz godinu koji su unapred isplanirani, a uz rotaciju zona, koja je detaljno objašnjena u snimljenim konsultacijama, može se **doživotno postavljati na istom mestu.**

Sastoji se iz 18 analiza gredica u kojima je upisano tačno mesto gde sejemo, razmak na koji sejemo i datum kada sejemo, a šabloni su urađeni tako da možete da pratite smenu kultura do kraja sezone.

Uz ove analize ide i tehnička skica realnog stanja rasporeda biljaka koja će još bolje da vam pomogne u bašti da biste za što manje uloženog vremena, jer znam da ga nemate mnogo, posadili svoju baštu.

Svaku analizu prati snimljeni vodič kroz analize u kome vam kao vaš mentor govorim kompletnu postavku gredice.

Imate osećaj kao da stojim pored vas i govorim vam šta da radite u svakom trenutku.

Projekat bašte čini i 15 parcelizacija koje su se pokazale kao školski primer u dosadašnjem radu za baštu od 100 kvadrata.

Zapravo mogu da vam budu inspiracija kako biste prilagodili ponuđene parcelizacije vlastitom terenu.

Projekat bašte podrazumeva još 3 video vodiča:

- Vodič kroz tehničku postavku bašte gde vam dajem uputstvo kako da postavite baštu i izaberete parcelizacije, uslojavanje, zalivanje aktivatorom i način setve. Cilj ovog vodiča je da vas dovede do bašte koja je spremna za setvu.

- Drugi vodič je uputstvo za čitanje analiza gde vam pojašnjavam samu postavku analize ali je to sve i za svaku analizu napisano u tehničkim skicama.

- Treći vodič vas sprovodi kroz kalendare gde vam dajem uputstvo koji je od datih kalendara vama važan. Ako imate Projekat bašte vama su važni kalendari samo u

okviru postavke rasadnika. Uz ovaj vodič dobijate i sve kalendare setve i sadnje za celu godinu.

Uz sve ovo, kreirala sam i **dve bonus brošure** koje se odnose na osnovne greške koje se prave u bašti, pa da ih vi izbegnete, kao i osnovne preparate za zaštitu biljaka kako bismo vas pripremili za odbranu biljaka u narednoj sezoni.

Kao što čitate Projekat bašte je celovito rešenje, a može se postaviti sada, za deset godina ili ga mogu postavljati vaša deca jednog dana. Nema rok trajanja, ne gubi na vrednosti.

Jedina je "mana" to što je ograničeno dostupan i rok za kupovinu je 21.12. u ponoć.

Dve nedelje nakon što je završena prodaja Projekta bašte za kontinent još uvek dobijamo na desetine poruka i mejlova od ljudi koji su propustili informaciju o postojanju takvog rešenja sa molbom da im se omogući prodaja Projekta.

Onog momenta kada programeri povuku Projekat bašte iz prodaje on više ne može da se kupi. Znam da ste propustili celovito rešenje koje je moglo da vam skрати put do bašte, ali mi smo zaista dali sve od sebe da vas informišemo, snimamo, šaljemo mejlove kako bi sve osobe dobile informaciju na vreme.

Zato Primorci, ako vam je ovo rešenje zanimljivo i korisno nemojte da propustite rok.

Pogledajte sve detalje na ovom linku: <https://tragbiljke.com/projekat-bio-baste-primorska-klima/>

KAKO DA IZRAČUNATE BROJ SADNICA KOJI VAM JE POTREBAN?

Važno je da imate proračun broja sadnica koje su vam potrebne za narednu sezonu jer se u suprotnom opteretite sa velikim brojem sadnica koje ne možete da posadite u baštu jer nemate mesta, pa se na kraju to svede na zaludan posao i trošak.

Ukoliko dobro isplanirate broj sadnica taj višak može biti minimalan i dovoljan kao amortizacija usled delovanja predatorskog lanca.

S druge strane ako posadite premalo sadnica nećete imati ukupan bilans hrane i bićete primorani da kupujete sadnice, što je još veći problem.

Da biste isplanirali broj sadnica ili semena koje je potrebno posejati u okviru rasadnika potrebno je da ostvarite jedan uslov: **da imate jasan plan za svoju baštu.**

Bez jasnog plana vraćamo se na početak ovog teksta. U tom planu imate određenu kulturu u određenom broju redova u gredici, pa ću radi lakšeg pojašnjenja da iskoristim kao primer jednu kulturu i neka to bude PAPRIKA.

Elementi koji su vam potrebni da biste izračunali ukupan broj semena koja ćete posejati u rasadniku su:

1. Koja je dužina gredice? S obzirom da gredice imaju integralne sisteme, prvih 30 i poslednjih 30 cm, to je potrebno odbiti od ukupne dužine gredice kako bismo dobili dužinu reda za setvu. Kao što sam za primer uzela papriku, tako ću u ovom slučaju kao primer uzeti školski primer PMA 1,2 m širina i 4 m dužina. Kada od dužine odbijemo $30 + 30 = 60$ ostaje nam dužina reda 3,4m.

2. Druga informacija koja nam treba jeste razmak kod sadnje i ako sam već uzela kao primer papriku razmak je 30 cm. Ako sam već napisala da je dužina reda za papriku 3,4 m onda nam u skladu sa razmakom u tom redu stane 11 paprika.

3. Treća informacija je da li se biljka sadi solitarno ili u paru. Paprika se sadi u paru, pa u skladu s prethodnim za jedan red nam treba ju 22 paprike.

4. Jako je važno da svemu ovome dodate 30% amortizacije. To podrazumeva gubitak od strane predatora, klimatskih nepogoda, naše lične nespretnosti i kako bismo bili opušteni i bez strahova da ćemo nešto da upropastimo na ovaj broj 22 dodaje se 30% i tada dobijamo da je 30% 6,6 paprika i ukupan broj je zaokruženo 30.

Postoje kulture koje se uzgajaju kao sadnice, ali spadaju u sporedne kulture koje ne trebaju stalno mesto, pa se mogu posaditi u mnogo većem broju nego što je to predviđeno projektom kao što su: salate, blitva, cvekla, praziluk, celeri i kelerabe. Njih uvek možete da posejete u većoj količini.

Svi baštovani koji imaju Projekat bašte za kontinent i primorje imaju sve informacije koje su im potrebne da izračunaju ukupan broj sadnica.

U skladu sa izabranom parcelizacijom možete lako da izračunate broj sadnica za svaki rasadnik jer su vam sve ostale informacije napisane u tehničkim skicama i pojašnjene u vodiču kroz analizu. .

ZONE U BAŠTI

Zone i nakon predavanja većini nisu jasne jer su one tu da služe nama i ako je naš pristup pogrešan i zone su pogrešno koncipirane.

Zone nisu fizički odvojene tokom cele godine, ali tematski jesu uglavnom. Zone prate kalendare. Pomažu nam da radimo u koracima, da bolje iskoristimo svoje vreme, a da smo pre svega zadovoljni svojim učinkom.

Zone su podeljene na 5 delova: RPZ, KPZ, PLZ, JZ, ZZ.

Ozima sadnja je sastavni deo RPZ i KPZ. U okviru PLZ nalazi se i ZP.

Svi vi koji ste kupili Projekat bašte za kontinent i primorje (koji je u prodaji do 21.12.) imate zoniranu baštu i u praksi ćete najbolje da osetite koja je prednost zona.

Baštovani koji nemaju Projekat bašte, a članovi su naše edukativni platforme mogu da postavljaju zone u baštama nakon što pogledaju prateće lekcije koje su dobili.

RPZ-RANOPROLEĆNA, za Kontinent se postavlja od 01.03. prati je Lekcija 2.

KPZ-KASNOPROLEĆNA, za Kontinent se postavlja os 20.03 pa do kraja aprila. Prati je Lekcija 4.

PLZ-PROLEĆNO LETNJA, za Kontinent se postavlja od 01.05. prate je Lekcija 3,5,6,7

ZP-ZONA PINCIRANJA, imamo istoimenu epizodu.

JZ-JESENJA ZONA, za Kontinent se postavlja od 15.07. Lekcija 6,7

ZZ-ZIMSKA ZONA, za Kontinent se postavlja od 15.07. Lekcija 5, 6, 7, 9

A ako prvi put čitate o zonama ili vas zanima više, postoji i potpuno besplatno predavanje na temu zona na našem Jutjub kanalu. U pitanju je predavanje "Zone u bašti".

Kako možete najlakše da tumačite zone? Kao puzle. Komad po komad do cele slike. Ili kao montažnu baštu koja se postavlja po potrebi.

Stalno govorimo da je današnji čovek jako užurban, nema vremena. Ja takvog čoveka ne želim da usporim.

Ako čoveka koji je već dovoljno opterećen zahtevima nove životne dinamike dodatno opteretim, takav čovek neće izdržati.

Zato su humane vrednosti jako važne. Iako vam se na prvi pogled čini kao neka teška komplikacija zone su meni pomogle da olakšam rad, budem produktivija i bolje raspolazem vremenom.

Kada radite ovakvu baštu vama cela bašta nije potrebna već je podižete komad po komad, a pri tom svaki komad je posejan i postaje motivacija za dalje jer daje plodove i izgleda lepo.

PRIPREMITE SE ZA DECEMBARSKI RASADNIK

Decembar je mesec kada sumiramo sezonu i to je svakom stanovniku planete jedan od najtežih perioda, a nama baštovanima je još teže jer je kontakt s biljkama umanjen, poslova u bašti sve manje.

Zbog kratkog dana i manjka Sunca većina baštovana ima pad energije. Zato je važno da se prepustite setvi rasadnika koji će vas vratiti na sam fokus i kontakt s biljkama.

Sam edukativni program neguje humane vrednosti i u okviru programa Edukativne Platforme vodi se računa o opterećenju prostora, pritisku na samog baštovana jer sam decembarski rasadnik se pokreće kada su uslovi za rast biljaka otežani, ali ne i nemogući.

Setite se, ne može se pravolinijski do Neba. I ne treba.

Decembarskim rasadnikom uzgajate sadnice za početak aprila. Iako znam da sadnice mogu i da se kupe, one koje kupujete su već tretirane do 3 puta različitim

hemikalijama, a usput i nabildovane mineralima pa vam preporučujem da odnegujete svoje sadnice.

Probajte, zabavno je i pre svega ljubavno. Ako do sada niste uzgajali sadnice ovo je prilika da to i naučite.

Jako je važno da posejete onoliko biljaka koliko vam treba, da sejete ono što želite da jedete u prvom delu sezone i da znate dužinu vegetacije tih kultura.

Osnovna pravila kod decembarskog rasadnika:

Sadite samo ono što je u kalendarima, ni jedna kultura više, nema potrebe. Ne preterujte sa sadnicama, sadite ono što vam je potrebno da zadovoljite potrebe svog Projekta bašte ili plana bašte.

U epizodi Setva decembarskog rasadnika iznosim količinu sadnica za Projekat bašte od 100 kvadrata bez obzira da li je u pitanju primorje ili kontinent.

Svi vi koji ste kupili Projekat bašte za kontinent ste na posebnoj listi pa ćete dobiti podsetnik sa linkom na vaše email adrese kako ne biste propustili ovaj rasadnik.

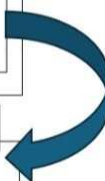
Decembarski rasadnik se postavlja na osnovu sledećeg plana:

Decembarski rasadnik – raspored u žardinjerama

Potrebne su 3 žardinjere

Žardinjera 1

Kupus 50 semena	Kelj 30 semena	Keleraba 50 semena	Keleraba 50 semena	Visoke Kupusarice 40 semena
				10 raštana 10 karfiola 10 brokula 10 prokelja

Žardinjera 2

Jedna vrsta Salate 50 semena	Druga vrsta Salate 50 semena	Radič 50 semena	Praziluk 70 semena	Seme luka 100 semena
------------------------------------	------------------------------------	--------------------	-----------------------	-------------------------

Žardinjera 3

Mrkva 50 semena	Peršun 50 semena	Paštrnjak 50 semena	Celer list 50 semena	Celer koren 50 semena
--------------------	---------------------	------------------------	-------------------------	--------------------------

Biljke su podeljene na osnovu brzine klijanja. Tri žardinjere su izabrane jer se lako mogu unositi i iznositi po potrebi. Ako imate puno posuda to je već veliki problem. Na ovaj način su razvrstane i biljke na osnovu njihove potrebe za količinom svetlosti i brzine rasta. Jedna klasična žardinjera je dimenzija 15x45 cm i to je odličan poligon za setvu koji se može podeliti u komore.

Mrkva, celeri, peršun i paštrnjak su odvojeni u jednu žardinjeru jer imaju slične potrebe, dugo kličaju, ali i pored sličnosti, od svih njih se razlikuje paštrnjak. Brže klija i raste pa ćete imati krupne biljke dok će ostale biljke u žardinjeri biti nežne i male. To često zbunjuje baštovane. Zato se list paštrnjaka skraćuje čim dostigne 15 cm.

Eto odmah imate začín čak i u presadi. I da, list paštrnjaka je jestiv, to je vrlo često pitanje.

Celeri su jako spore biljke i odmah da vas pripremim na to, jer niste nigde pogrešili, te biljke su spore. Tačka.

Sa brojem sadnica nemojte da preterujete jer radimo i DS ovih kultura u bašti u martu.

Druga žardinjera u sebi sadrži salate, bar dve sorte, radič i praziluk. Njihova brzina klijanja je slična, ali rasta nije. Praziluk jako sporo raste i zato je važno da ga stavite na kraj žardinjere.

Od sorti salata možete izabrati Dalmatinsku ledenku, Iceberg, Majsku kraljicu, Merlot... ili po vašem izboru bilo koju prolećnu salatu.

Radič koji sejem sada je Pan di Zuccero jer jako dobro podnosi visoke temperature. Ove sezone cvetao je tek krajem juna. Do tada je razvio odlične glavice. Ako imate pozitivno iskustvo sa prolećnom sadnjom neke druge vrste radiča vi izaberite na osnovu svog iskustva.

Treća žardinjera su kupusarice i ovde je jako važno da budete umereni, da ne sejete gusto i da ne preterate sa brojem sadnica. Znam da uvek možete da poklanjate plodove, ali cilj je da ispunite potrebe Projekta bio bašte koji sam vam napravila (ili ste sami isebi izradili svoj), bez narušavanja integralnih sistema.

Veliki problem nastaje kada uzgojite previše sadnica koje moramo da ubacimo u Projekat i onda se začudite kako vam uzgoj nije uspeo.

Jednostavno je, plan je narušen, sistemi nisu izdržali, predatori su pobedili.

Sve tri žardinjere trebaju isti sistem negovanja. Čim biljke niknu iznose se napolje, a kada se najavi jak minus unose se unutra. Žardinjera se vrlo lako smešta na prozorsku dasku i zato sam ih i izabrala. **Biljke koje niknu uvek, ali uvek moraju biti smeštene na svetlost.** Ako ih ubacite u prostoriju bez svetlosti gubite sadnice.

Da biste znali koliko vam je sadnica potrebno neophodno je da znate na koji razmak sadimo ove biljke i koliko dugo ostaju u bašti.

Svi koji ste s Projektima motivacione bio bašte sada možete da pogledate smenu kultura koja je urađena za svaku gredicu - analiza gredice.

Obratite pažnju na kupusarice i videćete razliku. Iza nekih kupusarica isplanirala sam smenu kultura, a neke ostaju tu do kraja sezone. Sada je važno da znate i koje će vas hraniti dve sezone.

Razvrstaću vam decembarski rasadnik...

Kupus ostaje na gredici kratko i iza njega uglavnom idu mahunarke. Kelj glavati ostaje kratko, jer je cilj da ga uberete i da se ukloni do polovine jula, max avgusta. Dešava se da ostane do kraja sezone ukoliko su ga puno napadale stenice, ali ako nije materinska biljka svakako napušta baštu u toj sezoni.

Lisnati keljovi ostaju dve sezone u bašti i njih je potrebno sejati više puta kroz niz rasadnika. Važno je da znate da će vas te biljke hraniti cele sezone, a nastaviće da vas

hrane i naredne dok ne procvetaju. Njih stavljate na ona mesta u Projektu koja nemaju definisanu smenu kultura. Naravno, tu podrazumevam i raštan.

Brokula, karfiol, prokelj ostaju dugo na gredicama ali njima i nije vreme za masovnu setvu sada.

Prokelj – neće procvetati kod visokih temperatura, ali će zauzeti mesto nekoj kulturi koja zaista može da vas hrani tokom sezone.

Brokula – problem kod uzgoja je sklonost ka cvetanju kod visokih temperatura. Generalno, sve kupusarice čiji je plod cvet imaju sklonost bržeg razvijanja generativnih organa kod visokih temperatura.

Karfiol - jednako kao kod brokule.

Kelerabe su biljke koje zauzimaju jako mali prostor. Kada jednom probate kelerabu iz bio uzgoja onda postanete svesni da je ono što kupujete potpuno drugačija biljka. Kelerabe preko kojih pređe mraz su posebno slatke. Za njih sam ostavila dve pregrade u žardinjeri jer njih možete da sejete u većoj količini. One takođe spadaju u kupusarice koje se kratko zadržavaju na gredici i možete ih smestiti na tako definisanim mestima u Projektima.

Sada ne savetujem setvu ukrasnog kupusa jer mu nije vreme, on se seje u majskom rasadniku.

Brokoleti – posebno je popularan u poslednje vreme i zaista ga savetujem ali ne ide kao presada već DS u bašti u martu. Biljka se može razrediti presađnjom ali je vrlo kratke vegetacije pa je smena iza njega brza. Kada projektujem baštu brokoleti ne uklapam u mesta gde stoje kupusarice već ga možete sejati kao čuvare mesta glavnim kulturama. Iza njega odlično idu mahunarke, niske ili visoke. To zavisi od koncepta gredice.

Celeri, peršun, paštrnjak ostaju do kraja sezone, pa čak i u narednoj.

Mrkva ostaje do jesenje zone. One koje sejemo DS ostaju različito u bašti, ali one nisu tema Nedeljnika.

Salata i radič ostaju do kraja juna u bašti ali to zavisi od berbe, a berba počinje već sredinom maja.

Praziluk ostaje do septembra.

Da biste dalje izračunali ukupan broj sadnica potrebno je da znate razmak kod sadnje.

Kupusarice, bez obzira na sortu i vrstu, u ovom programu sadimo na 30 cm razmaka osim keleraba. Njih sadimo na 20 cm razmak. Ako u jednom redu u Projektu imate napisano kupusarice uz dalju smenu kultura to znači da tu stavljate kupus, kelj glavati u jednom redu ili kelerabe u dva reda. A možete da radite i kreativne kombinacije kao što je: kupus, kelj, dve kelerabe i tako ponavljate u nizu.

Ne mora u redu da bude zastupljena jedna vrsta kupusarica, ali moraju sve koje su zastupljene da budu one koje ostaju na gredici kratko, da se ne bi narušavao Projekat.

Mrkvu sejemo DS od marta za Kontinent, a sadnice imaju definisana mesta u Projektu sa oznakom PR. Razmak je 10 cm.

Celeri idu uvek kao presađa ukoliko želite da dobijete prave primerke, a u DS za rezanje lišća. Razmak je 20 cm.

Paštrnjak se može sejati DS u bašti i dobijaju se odlični primerci. Sadnice se mogu rasporediti svuda po bašti ali ako ih sadite u jednom redu razmak je 20 cm.

Peršun ima isti status kao i mrkva.

Salate se sade na 25 cm i u RPZ radimo i DS salata pa je važno da ne preterate u količini. Salate su takođe čuvari mesta glavnim kulturama pa se mogu ubaciti i na mesta gde idu paprike, paradajz, krastavci...

Radič zauzima isti prostor kao salata.

Praziluk koji ubacujemo u aprilu ostaje na gredici do septembra. Razmak je 10 cm.

U kalendaru će biti ubačene još dve kulture za setvu i njih sejete po potrebi.

Korijander – kao prva zaštita od puževa, seje se u neku posudu zasebno jer mu je klijavost brza i ne može se staviti među štitarke, a opet nedovoljno brza da se uklopi sa ostalim biljkama. Ako radite setvu korijandera onda to može da bude bilo kakava posuda, reciklirajte, ne nužno žardinjera.

Selen – takođe deo kalendara, sejete posebno u manje posude jer vam ne treba puno sadnica ove biljke. U pitanju je trajnica koja u bašti ostaje godinama. Za potrebe jedne porodice i bašte dovoljno je da imate dve do četiri sadnice selena. Klijavost mu je jako loša pa budite uporni. Biljka se sadi solirano kao na primer gavez, po ćoškovima gredica.

Seme luka – ubacite ga u žardinjeru kao zasebnu kulturu jer dugo ostaje u njoj.

O ishrani rasadnika već sam pisala u prethodnim Nedeljnicima i sada se neću ponavljati. Želim samo da naglasim da vi birate čime ćete hraniti vaše biljke u skladu sa resursima. Ako vrba nije vaš resurs izaberite ono što jeste.

Svako preporučeno hranivo je jednako i vredno i važno pa ste ovde vi na potezu. Nemojte da tražite vrbu ukoliko ona nije vaš resurs već upotrebite UBĐ, kvasac, ovsenu vodu...

PODSETNIK NA ROKOVE

"Sledeći put kada budete šetali stazom kroz parkom zamislite se na trenutak. Šta vidi maslačak koji raste na travnjaku? Koje mirise oseća trava? Dodirnite listove hrasta znajući da će drvo da upamti taj dodir. Ali ono neće upamtiti vas. Vi sa druge strane možete da upamtite to drvo i to sećanje sa sobom možete da nosite zauvek." - Danijel Šemovic, "Šta biljka zna - vodič kroz svet čula"

Podsećam vas da ste živi, a živo tkivo boli, voli, tuguje, plače ali je svesno da je sve to moguće jer je živo.

Podsećam vas da gledate ukućane, okolinu, lošeg komšiju (jer baš njega je važno da vidite), ptice, drveće jer samo vaše žive oči mogu to da vide, osetite to kao istinu.

Podsećam vas da osetite svaki dan duboku zahvalnost u mitohondrijama.

Podsećam vas da se zaljubite u neku notu, boju ili slovo. I dugo zaljubljeno gledajte u njih.

Podsećam vas da nam je dato ograničeno vreme i da je jako važno kako ćete ga „potrošiti“. Dan koji se završava je jedini takav i nema reprizu.

Znam da ste često u različitim situacijama stresa na koje ne možete da utičete ali varate se ako mislite da ste nemoćni. Imate moć da menjate svoju percepciju datog stanja. Od vas zavisi da li će vam situacija uništiti dan, dan-unikat. Vi uvek kontrolišete sebe. Podsećam vas na to.

Podsećam vas koliko je važno da živite život osobe „sa dve desne ruke“.

A ovo je važno da vam pojasnim. Ako je u levoj ruci ono što nam se ne sviđa i što tumačimo kao loše za nas, a u desnoj ono što nam se sviđa i što tumačimo kao dobro za nas samo onda kada shvatimo da sve ono što je u našim rukama jednako pripada nama (jer ruke su naše) i služi da nas oblikuje, počinjemo da živimo kao osoba sa dve desne ruke.

Znam da sve ovo znate, zato vas i podsećam.

Primorje – ozima sadnja još uvek traje iako nije upisana u kalendare. U učionici sam napisala da još uvek sejete sve iz kalendara za novembar. Pripremite se za rasadnik.

Kontinent – pripremite se za decembarski rasadnik (objašnjen je iznad u Nedeljniku, a postoji i epizoda na kanalu).

Planine – pogledajte dostupne lekcije jer i vas uskoro čeka rasadnik.

Decembarski rasadnik postavljamo od 10.12. Rok za setvu je neograničen, ali je poželjno da ga postavite do kraja decembra.

OBAVEŠTENJE O NOVIM PONUDAMA

Projekat bašte za PRIMORSKU KLIMU dostupan je za kupovinu do 21.12.2025. godine i tada se povlači iz prodaje.

U pitanju je jasan plan i korak po korak snimljen i ucrtan sistem gde imate sve detaljno isplanirano da biste svaki put, ma koliko slobodnog vremena, znali šta da radite u svojoj bašti da bi vas hranila tokom cele godine.

Projekat bašte je rešenje koje omogućava svakoj osobi, sa ili bez iskustva u baštovanstvu da ima baštu koja je puna hrane tokom cele godine, iako nema mnogo slobodnog vremena.

Možete ga postavljati večno u svojoj bašti, a započeti bilo kada, sada i uzgojite prve 3 gredice koje će vas hraniti već od januara, ili za 5 godina. Projekat bašte nema rok trajanja, onda kada budete spremni za baštovanstvo, tada ga iskoristite.

Plaćanje je omogućeno za sve delove sveta, a više informacija o tome šta sve dobijate zajedno sa Projektom bašte i da li vam može biti koristan, pogledajte na ovom linku: <https://tragbiljke.com/projekat-bio-baste-primorska-klima/>

Ako vam je potrebna moja mentorska pomoć i vođstvo kroz celu sezonu, trenutno je na raspolaganju jedna opcija mentorstva na našoj edukativnoj platformi, a to je:

Kolektivno mentorstvo – Učionica

Učionica okuplja 1.000 baštovana koji zajedno rade, uče i dobijaju podršku prilagođenu svojim klimatskim zonama i nivou znanja.

Slobodna mesta za novembar su unapred popunjena preko liste čekanja, ali možete se prijaviti još uvek i rezervisati svoje mesto za decembar.

👉 Više o Učionici i prijavi na listu čekanja saznajte ovde:

<https://tragbiljke.com/trag-biljke-ucionica>

Druga opcija mentorstva trenutno nije dostupna, jer su sva slobodna mesta popunjena sve do marta 2026. godine, a to je:

Individualni mentorski rad – 1 na 1 podrška

Za one koji žele personalizovan Projekat bašte skrojen baš po njihovoj meri i svakodnevnom ritmu i individualni rad sa mnom tokom cele godine.

Slobodna mesta za individualni mentorski rad su popunjena do marta 2026. godine.

👉 Više o individualnom radu pročitajte ovde, a možete se prijaviti na listu čekanja: <https://tragbiljke.com/projekat>

Nakon prijave na jednu od opcija mentorstva, kontaktiraće vas naš koordinator Goran Pivašević putem Vibera i objasniti naredne korake.

Ako ste došli do ovde, hvala vam na izdvojenom vremenu.

Sledeći Nedeljnik očekujte u ponedeljak u 10h.

Ako ga ne vidite u svom inboxu, proverite i Promocije ili Spam.

S ljubavlju i poštovanjem,

Trag Biljke Tim